

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу

Лі Цзіньпін

на тему «Інструменти реалізації державної політики у сфері
інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності»,
представлену на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

Актуальність теми дисертації.

Натепер світова політично-економічна стабільність під загрозою. Існуючі та потенційні воєнні конфлікти за території та ресурси підривають усталені економічні зв'язки у світовій економіці, змінюють баланси сил у регіонах, що позначається на конкуренції. Окремі країни при цьому підвищують ефективність своєї соціально-політичної системи, що надає можливість стрімкому розвитку економіки. Інші, зазнають втрат у економічному потенціалі. Третє десятиліття XXI століття розпочалося з посилення міжнародного науково-технічного співробітництва на засадах Індустрії 4.0 та Next Normality. Реалізація положень цих концепції сприяли суттєвому розвитку економічних зв'язків і пришвидшили обмін інформацією, що надало змогу підприємницьким структурами підвищити рівень своєї конкурентоспроможності. Зазначене спостерігається для Китаю, який за останні 40 років пройшов визначний шлях саме економічного розвитку. Вже у 2010 році КНР за величиною ВВП посів другу позицію. У цей мінливий період напруження політичної обстановки постає для країни питання закріплення і збереження цієї позиції, а, можливо, й отримання лідируючої позиції.

Науково-технічні інновації стають основою підвищення рівня конкурентоспроможності та відіграють вирішальну роль у трансформації структури світової економіки. Міжнародне науково-технічне співробітництво, своєю чергою, стало механізмом забезпечення розвитку цих науково-технічних інновацій. Тут варто додати й те, що зараз спостерігається посилення процесу інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності. Саме цьому обрана для дослідження проблематика є актуальною.

Оцінка обґрунтованості наукових результатів дисертації, їх достовірності та новизни.

Поставлена здобувачем наукового ступеня Лі Цзіньпін мета дослідження обумовила теоретичну та методичну спрямованість визначених нею завдань. Наукові положення, що викладені в дисертаційній роботі, є достовірними, мають належний ступінь наукової обґрунтованості. Наукові положення, в основному, базуються на загальнонаукових положеннях, а також на отриманих результатах проведених нею наукових досліджень, зокрема на критичному осмисленні публікацій з поставленої проблематики.

Обґрунтованість представлених наукових положень підтверджується використанням здобувачкою методів загальнонаукового характеру, системного підходу, що надало змогу розглянути політику інтернаціоналізації цілісно з врахуванням розмаїтості системних зв'язків між центральними органами державної влади Китаю, провінційними органами влади та неурядовими організаціями. Належним чином використано діалектичний підхід для вивчення процесів становлення політики інтернаціоналізації. Відзначу використання історичного методу для визначення періодизації етапів розвитку державної політики КНР у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності.

Достовірність представлених результатів підтверджується використанням методу мультиіндикаторної комплексної оцінки, який саме у частині інтеграції інформації кількох індикаторів об'єкта, що оцінюється, для отримання комплексного значення. До того ж здобувачка здійснила розрахунок ваги індексів з використанням методу оцінювання ентропії, а також залучила до аналізу математичну модель, що надала змогу встановити залежність між декількома змінними для аналізу впливу різних факторів на ефективність реалізації проєктів міжнародного науково-технічного співробітництва.

Наукові положення проведеного дослідження, наведені висновки та рекомендації загалом відповідають поставленій у дисертації меті та відображені у наукових публікаціях здобувачки, включно з оприлюдненням на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема на X Міжнародній

науково-практичній конференції «Сучасні проблеми управління: управління в умовах цифрових трансформацій» та на XI Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми управління: трансформація публічного управління у постковідному світі» (18–19 листопада 2021 р.) з публікацією у матеріалах конференції. До цього здобувачка Лі Цзіньпін зробила доповіді на Конференції щодо розвитку регіональних досліджень у Китаї (м. Вейхай, Китай) та на Конференції з розвитку регіональних досліджень та аналітичних центрів (м. Цзінань, Китай).

Наукові дослідження були виконані здобувачем на кафедрі теорії та практики управління КПІ ім. Ігоря Сікорського у рамках таких НДР: «Трансформація системи публічного управління України в умовах реалізації цілей сталого розвитку» (ДР № 0118U100522 (професор кафедри теорії та практики управління, доктор наук з держ. упр., професор Іваницька Ольга Михайлівна)); «Стратегія побудови відкритої інноваційної системи в провінції Шандунь» (№ 2022RZB05039 /науковий проєкт Академії наук провінції Шандунь/); «Регіональний розвиток науки і промисловості країн ШОС» (№ 2022-122 /науковий проєкт Академії наук провінції Шандунь/).

Відзначу, що наукове дослідження пов'язане з виконанням Договору на виконання науково-дослідної роботи №Д/0201/0306.01/59/2020 від 23 грудня 2021 р. між Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та Технологічним університетом Цілу (Академія наук провінції Шандунь, КНР).

Загалом, дисертантці вдалося на належному науковому рівні аргументувати отримані результати стосовно поставлених наукових завдань, а саме визначення та обґрунтування ключових інструментів реалізації державної політики Китаю у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності, виконано повністю, здобувач повною мірою оволодів методологією наукової діяльності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності.

За своїм змістом дисертаційна робота здобувача Лі Цзіньпін повністю відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та напрямам досліджень відповідно до освітньої програми «Публічне управління та адміністрування».

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею і свідчить про наявність особистого внеску здобувача у науковий напрям «Управлінські проблеми забезпечення сталого розвитку».

Розглянувши звіт подібності за результатами перевірки дисертаційної роботи на текстові співпадіння, можна зробити висновок, що дисертаційна робота Лі Цзіньпін є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають належні посилання на відповідне джерело.

Мова та стиль викладення результатів.

Дисертаційна робота написана українською мовою. Рукопис дисертації містить комплекс структурних елементів: анотації українською та англійською мовою, список публікацій автора, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, що нараховує 238 найменування, та додатки. Обсяг дисертації: 201 сторінка основного тексту.

Загалом, робота викладена послідовно, текст характеризується науковою стилістикою, матеріал поданий доступно, використано загальноприйняту термінологію.

У вступі, разом з основними необхідними структурними складовими, сформульовано наукові завдання, представлено наукову новизну, наведено підтвердження практичної апробації результатів наукового дослідження, а також зазначено особистий внесок здобувача наукового ступеня.

У першому розділі розкрито теоретико-методологічні засади дослідження державної політики у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності, розкриваються концепти «Інтернаціоналізація наукової інноваційної діяльності» та «Міжнародне науково-технічне співробітництва». Окремо

авторкою дисертації здійснено аналізування об'єктивних потреб інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності. Значна увага приділена основним проблемам реалізації державної політики саме у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва.

Другий розділ присвячено дослідженню розвитку інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності Китайської Народної Республіки у частині публічно-управлінських рішень з історичною ретроспективою державної політики Китаю у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва. Здобувачкою проаналізовано інституційно-правові інструменти реалізації державної політики у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності. Належним чином розглянуті фінансовий інструментарій підтримки міжнародного науково-технічного співробітництва, а також інформаційно-комунікаційні інструменти, за допомогою яких реалізується політика у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності. Варто наголосити на наявності у роботі кейс-аналізу проєктів у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності Шандунської академії наук.

Інструментарій оцінювання ефективності державної політики у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності наведено у третьому розділі. Відзначу, що Лі Цзіньпін це оцінювання здійснила на прикладі провінції Шаньдун Китайської Народної Республіки. Нею наведено варіативність моделей оцінювання ефективності політики інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності країни. Заслужовує на увагу запропонована система індексів оцінювання ефективності проєктів міжнародного співробітництва. Також здійснено аналізування ризиків, які знижують рівень ефективності реалізації проєктів міжнародного науково-технічного співробітництва. Завершено дисертаційну роботу запропонованим інструментарієм сприяння підвищенню рівня ефективності інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності Китаю. Отримані результати можуть бути використані й іншими країнами.

Дисертаційна робота оформлена відповідно до вимог наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи.

Наукові результати дисертації висвітлені у 11 наукових публікаціях здобувача, серед яких: 4 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Здобувачка брала участь у 4 конференціях і опублікувала 2 тези доповідей. Також вона має статті у фахових журналах Китаю, які не входять до переліку WoS та Scopus, розділ в монографії, казахська та українська стаття в інших галузях знань.

Загалом, науковий рівень публікацій належний, у наукових публікаціях дотримано принципи академічної доброчесності. Фахові статті підготовлено з науковим керівником, серед тез доповідей 2 публікації є одноосібні. Текст дисертації містить фрагменти, що опубліковані у статтях.

Таким чином, наукові результати описані в дисертаційній роботі повністю висвітлені у наукових публікаціях здобувача.

Недоліки та зауваження до дисертаційної роботи.

1. Автором на стор. 31 стверджується, що «міжнародне науково-технічне співробітництво переважно ділиться на три рівні...». Проте тут і далі розглядається ширший спектр цього поняття, у тому числі й комерційна складова співробітництва (наприклад, стор. 32). Тому варто було б сформулювати структуру складових співробітництва та надати неї у вигляді графічної структури.

2. Заслуговує на увагу інформація про встановлення Китаєм відносин у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва з понад 160 країнами та регіонами (стор. 71). Роботу покращила б класифікація та систематизація цих країн за ознаками державного устрою, особливостей адміністрування процесів співробітництва тощо. Це надало змогу для керівників вищого рівня приймати зважені управлінські рішення стосовно розвитку співробітництва на основі даних про те, до якої групи належить та чи інша країна.

3. Стратегічні ініціативи на 10 років здобувачем зазначено на стор. 94-95. Тут зазначається про контекст забезпечення сталого суспільного розвитку та про стратегічні можливості співробітництва у межах Національного спеціального проєкту міжнародного науково-технічного співробітництва. Проте далі за текстом розглядається фінансова підтримка науково-інноваційної діяльності у межах Великого міжнародного (регіонального) спільного дослідницького проєкту у галузі фундаментальних досліджень саме у ретроспективі. Було б доцільно навести прогнозовані обсяги витрат на співробітництво з точки зору стратегічної перспективи, щоб ще покращити розкриття обраної для аналізу проблематики.

4. Стосовно внеску фундаментальних досліджень у суспільний прогрес (стор. 98), то це є дискусійним, адже ці дослідження опосередковано та зі значною затримкою, як правило, впливають на прогрес.

5. Аналітичний розділ 2 містить 5 підрозділів, у ньому надано значний обсяг організаційно-адміністративної, управлінської, міжнародної та фінансової, проте саме фінансова інформація відсутня у висновків до цього розділу.

6. Третій, пропозиційний розділ містить лише одне згадування про Україну. Проте, на мою думку, для розвитку українсько-китайського науково-технічного співробітництва у цьому розділі є досить значна кількість корисних рекомендацій для нашої країни у частині адміністрування, організації та керування процесами співробітництва.

7. На 201 сторінці є дискусійним твердження стосовно «утримування лідируючих позицій у розробці нових міжнародних правил», адже далі по тексту йде мова про технологічні складові. Можливо у цій фразі доцільно було зазначити «... у розробці новітніх технологій».

Вважаю, що висловлені зауваження не є визначальними і не зменшують загальну наукову новизну та практичну значимість результатів та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Висновок про дисертаційну роботу.

Вважаю, що дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії Лі Цзіньпін на тему «Інструменти реалізації державної політики у сфері інтернаціоналізації науково-інноваційної діяльності» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є завершеним науковим дослідженням, сукупність теоретичних і практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». Дисертаційна робота за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п. 6–9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. за № 44.

Здобувачка Лі Цзіньпін заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рецензент:

завідувач кафедри міжнародної економіки
Національного технічного університету
України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Міністерства освіти і науки України
доктор економічних наук, професор

«01» лютого 2024 року